

NACZELNICTWO ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

Rok I.

Listopad 1923 r.

№ 11.

Prenumerata na kwartał 1-szy 1924 r. „HARCMISTRZA” i „WIADOMOŚCI URZĘDOWYCH” N. Z. H. P. wynoszą wraz z wysyłką 1.20 punktów księgarskich przeliczonych p/g obowiązującego w dniu wpłaty mnożnika ustalonego przez Związek Księgarzy i Wydawców polskich. Numer pojedynczy kosztuje 0.40 punktów księgarskich. Prenumeraty należy wpłacać na konto czekowe P. K. O. Nr. 536.

T R E Ś Ć :

- ROZKAZ N. Z. H. P. I. 22.
134. Zwołanie Zlotu Narodowego 1924.
ROZKAZ N. Z. H. P. I. 23.
135. Odezwa N. do Kół Przyjaciół i Kół St. H. w sprawie Zlotu.
ROZKAZ N. Z. H. P. I. 24.
136. Program ogólny Zlotu i zgłaszanie drużyn.
ROZKAZ N. Z. H. P. I. 19.
137. Sprawy osobowe Naczelnictwa.
138. Urlopy.
139. Zmiana Regulaminu Kom. Osobowej.
140. Pełnomocnictwa wizytatorów harcerskich.
141. Wnioski nominacyjne.
142. Sprawy wydawnicze.
143. Ostrzeżenie.
ROZKAZ N. Z. H. P. I. 20.
144. Sprawy osobowe Naczelnictwa.
145. Zarządy Oddziałów (Białystok, Brześć, Lublin).
146. Komendy Chorągwi (Lublin, Łuck, Warszawa, Lwów).
147. Ulgi w przejazdach kolejowych.
- LIST OKÓLNY N. Z. H. P. I. 9.
UCHWAŁY XVI ZJAZDU N. R. H.
148. Ustąpienie i wybór przewodniczącego Z. H. P. Sprawy osobowe N. R. H.
149. Sposób załatwiania załogów na tle honorowym między członkami Z. H. P.
150. Rada Odznaczeń.
151. Sprawy Skarbowe.
152. Sprawy wewnętrzne N. R. H.
ROZKAZ N. Z. H. P. I. 21.
153. Instrukcja w sprawie opłat członków Z. H. P.
ROZKAZY N. Z. H. P. I. 17 i I. 18 DOTYCZĄ SPRAW OSOBOWYCH KOM. CHOR. WARSZAWSKIEJ i BYLEJ KOM. KURSU INSTRUKTORSKIEGO W MICKUNACH.
CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA:
WSKAZÓWKI DLA HARCMISTRZÓW — R. BADEN-POWELL — ST. SEDLACZEK
KURSY INSTRUKTORSKIE 1923 — A. HEIDRICH.
KRONIKA.
W SPRAWIE KÓŁ PRZYJACIÓŁ. ST. CZAJKOWSKA.

134.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 22 z dnia 20.XI. 1923 r.

(W sprawie Zlotu rozkaz I. 1).

Druhny! Druhowie! — Na Zlot!

Dwanaście lat minęło, jak z małej garstki skautów i skautek lwowskich zaczął rozwijać się nasz Ruch Harcerski, dziś już grupujący dziesiątki tysięcy młodzieży i tysiące starszyny i przyjaciół.

Pora więc zlecieć się z wszystkich krańców Rzeczypospolitej, nawiązać i wzmocnić węzły braterstwa naszych drużyn, policzyć się i ocenić, przed samymi sobą i społeczeństwem odbyć próbę walną naszego dorobku, ale też i braki nasze poznać, aby im przeciwstawić dalszą, ulepszoną pracę nad sobą.

Naczelnictwo Związku Harcerstwa Polskiego zwołuje na dzień trzeciego lipca 1924 roku Pierwszy Harcerski Zlot Narodowy do Warszawy.

Harcerki! Harcerze! od Was samych zależy udział Waszej drużyny w Zlocie. Trzeba

nań zasłużyć poziomem pracy, trzeba też umieć przygotować się i zebrać środki, aby w wielkim obozie zlotowym stanąć o własnych siłach, jak się staje w obozie letnim drużyny.

Samodzielność, samowystarczalność, pomysłowość — życie pogodne, praca pogodna — pomoc bliźnim, to główne hasła Zlotu, a wszystko dla Polski!

Przew. Z. H. P. (—) Dr. *Tadeusz Strumiłło*.
Wice-Przew. Z.H.P. (—) gen. *Aleksander Osiniński*.
Wice-Przew. Z. H. P. (—) *Stanisław Sedlaczek*.
Wice-Przew. Z.H.P. (—) ks. *Jan Mauersberger*.
Sekret. Generalny (—) *Ignacy Wołkowicz*.
Naczeln. Gł. Kw. Ż. (—) *Helena Sakowiczówna*.
Naczeln. Gł. Kw. M. (—) *Henryk Glass*.
Skarbnik (—) *Wacław Niklewicz*.
Kierow. Działu K.P.H. *Stanisława Czajkowska*.
Kierow. Działu St. Harc. *Mieczysław Chmielewski*.

135.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 23 z dn. 20.XI. 1923 r.

(w sprawie Zlotu Rozkaz L. 2).

Do Kół Przyjaciół Harcerstwa, Kół Starszego Harcerstwa i wszystkich członków współdziałających Z. H. P.

Druhny! Druhowie!

W dniach 3 — 9 lipca 1924 r. Harcerstwo nasze czeka próba główna: Pierwszy Harcerski Zlot Narodowy. Staną do próby tej drużyny całej Polski. Przedsięwzięcie to wielkie i wielkiego dla Harcerstwa znaczenia, powiedzie się, jeżeli cała organizacja zdobędzie się na wysiłek dobrej woli i pracy.

Cele Zlotu: przegląd dorobku Harcerstwa, podniesienie poziomu drużyn przez impuls do bardziej wyężonej działalności i zebranie przyczynków do ulepszenia systemu Harcerskiego, propaganda wśród społeczeństwa i młodzieży.

Osiągniemy je tylko przy pomocy Waszej ofiarnej pracy, Druhny, Druhowie Przyjaciele.

Dlatego to zwracamy się dziś do Was z serdeczną prośbą i gorącym wezwaniem: dopomóżcie drużynom, by sprawnie mogły wziąć

udział w Zlocie i przedstawić tam nie pokazy na popis przygotowane, lecz wyniki całego swego zwyczajnego harcerskiego życia.

Dopomóżcie Zarządowi Oddziałów, Komendom i Władzom Naczelnym do zorganizowania programowej, gospodarczej i administracyjnej strony Zlotu.

Niech nikogo nie braknie! Niech nawet ci wszyscy byli harcerze i harcerki, którzy z jakichkolwiek powodów w pracy stałej obecnie udziału nie biorą — staną do pomocy w zorganizowaniu Zlotu. Niech w ten sposób wrócą do Związku jako członkowie współdziałający, jeżeli obowiązków czynnej służby w gronie starszyny harcerskiej podjąć nie mogą.

Cz u w a j !

Wice-Przew. Z.H.P. (—) gen. *Aleksander Osiński*.

Sekret. Generalny (—) *Ignacy Wołkowiec*

Kierow. Działu KPH (—) *Stanisława Czajkowska*.

Kier. Dz. K. St. H. (—) *Mieczysław Chmielewski*.

136.

ROZKAZ N. Z. H. P. L. 24 z dn. 20.XI.1923 r.

(w sprawie Zlotu rozkaz L. 3)

I. W myśl uchwały III Zjazdu Walnego odbędzie się w Warszawie, w dniach 3 — 9 lipca 1924 r. Pierwszy Harcerski Zlot Narodowy.

Program szczegółowy i wskazówki będą podane w rozkazach następujących.

II. Program ogólny:

- 3 lipca 1924 r. — Zjeżdżanie się drużyn i urządzanie obozu.
 4 lipca 1924 r. — Urządzanie obozu, próby i za-
 piątek wody niepubliczne.
 5 lipca 1924 r. — 1) przegląd przez Komendanta
 sobota Zlotu i Przewodniczącego Z. H. P. 2) Zawody niepubliczne.
 6 lipca 1924 r. — 1) Nabożeństwo polowe — 2)
 niedziela uroczyste otwarcie Zlotu, 3) Powitanie gości zagranicznych.
 4) Przegląd — Otwarcie wystawy. Zawody i popisy publiczne.
 7 lipca 1924 r. —
 poniedziałek
 8 lipca 1924 r. — Zawody i popisy publiczne.
 wtorek
 przed południem
 8 lipca 1924 r. — Rozdanie nagród i dyplomów,
 po południu uroczyste zakończenie Zlotu.
 9 lipca 1924 r. — Rozjeżdżanie się drużyn.
 środa

III. Drużyna, wybierająca się na Zlot, powinna zaopatrzyć się w całkowitą wyprawę i wyżywienie na cały czas Zlotu. Gospodarstwo Zlotowe dostarczy wody, opału, ściółki do sienników. Na dostarczenie namiotów i żywności niegotowanej lub gotowanej — drużyny w zasadzie liczyć nie powinny.

IV. Drużyna, przybywająca na Zlot, winna być pod dowództwem podharcemistrza lub przewodnika, albo drużynowego pełnoletniego, choćby bez stopnia. O ile drużyną kieruje stale zastępca drużynowego (p. o.), nie odpowiadający tym warunkom, drużyna winna przybyć na Zlot pod opieką członka współdziałającego Z. H. P., stałego swego opiekuna, lub osoby wyznaczonej na Zlot przez Zarząd Koła Przyjaciół albo przez Dyрекcję Szkoły.

Jedna osoba może podjąć się opieki nad dwiema lub trzema drużynami, o ile drużyny są nieliczne i opiekun (opiekunka) będzie mógł faktycznie opiekę sprawować.

V. Zgłoszenie na zlot należy nadsyłać w 2 egzemplarzach przed 1 lutego 1924 r. do przełożonej Komendy Chorągwi.

Karty zgłoszeń zostaną wydrukowane i rozesłane do Komend Chorągwi.

Do dnia 1 marca 1924 r. komendantki i komendanci Chorągwi w porozumieniu z Zarządami

Oddziałów nadeszłą do Naczelnictwa wykazy drużyn, dopuszczonych przez Komendę do udziału w Zlocie, dołączając ich zgłoszenie w oryginale — oraz osobno zgłoszenia drużyn niedopuszczonych. Jeden egzemplarz zgłoszenia zostaje w Komendzie.

Zależnie od ilości zgłoszeń, Naczelnictwo zdecyduje, które drużyny są przyjęte i zawiadomi o tem Komendy Chorągwi przed 1 maja 1924 r.

VI. Drużyny będą w obozie rozmieszczone Chorągwiami. Chorągwie nieliczne będą łączone.

VII. Szczegóły, dotyczące konkursów i zawodów zlotowych, podadzą następane rozkazy — Drużyny mogą zgłaszać się także do zawodów w rozkazach tych nie wymienionych — o dopuszczeniu zadecyduje Naczelnictwo.

VIII. Naczelnictwo oczekuje pomocy drużyn i komend w zorganizowaniu Zlotu. W szczególności

do 1 lutego 1924 r. przyjmowane będą zgłoszenia drużyn lub większych jednostek co do podjęcia się jakiejś służby pożytecznej dla całości zlotu lub obozu Zlotowego, np. biuro informacyjne, gazeta obozowa, przewodnicy po Warszawie — służba łączności, — gospoda — zorganizowanie scenek do popisu, i t. d.

IX. Wyjaśnień i informacji udziela Naczelnictwo Z. H. P., ustnie — druż podharcistrz Olgierd Grzymałowski, sekretarz Komisji Organizacyjnej Głównego Komitetu Zlotowego, Emilji Plater 11 m. 6. tel. 265-90.

Wice-Przew. ZHP. (—) *gen. Aleksander Osiński.*

Sekret. Gener. (—) *Ignacy Wołkowicz.*

Naczeln. G. K. Ż. (—) *Helena Sakowiczówna.*

w/z. Naczeln. G. K. M. (—) *Adolf Heidrich.*

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 19 z dnia 3.X.1923 roku.

137. 1. NACZELNICTWO Z. H. P.

a) Naczelnictwo Z. H. P. powołuje od dnia 2.X.1923 r. na stanowisko zastępcy Kierownika Działu Skarbowego i członka Zarządu Centralnej Komisji Dostaw Harcerskich w Warszawie dha Bohdana Domosławskiego (uchw. N. z dnia 2.X.1923 r.)

b) Naczelnictwo Z. H. P. zwalnia z dniem 2.X.1923 roku na własną prośbę z obowiązków członka Zarządu Centralnej Komisji Dostaw Harcerskich w Warszawie dha Waclawa Niklewicza (uchw. N. z dnia 2.X.1923 r.).

c) Naczelnictwo Z. H. P. mianuje z dniem 2.X.1923 r. członkami Komisji Osobowej G.K.M. drułów: Stanisława Sedlaczka — przewodniczącym, Władysława Czaplińskiego — sekretarzem; oraz członkami Komisji Drułów: Mieczysława Dybczyńskiego, Tadeusza Maresza, Stanisława Peszyńskiego, Stefana Szletyńskiego, (uchw. N. z dnia 2.X.1923 r.).

d) Naczelnictwo Z. H. P. zwalnia z dniem 2.X.1923 roku z obowiązków członków Komisji Osobowej G. K. M. drułów Józefa Jakubowskiego, Czesława Jankowskiego, Kazimierza Kindlera, Henryka Pawłowskiego, Ignacego Wądołkowskiego i Witolda Wierzbowskiego (uchw. N. z dnia 2.X.1923 r.).

138. 2. URLOPY.

Naczelnictwo Z. H. P. udziela urlopu rocznego do dnia 2.X.1923 r. drułowi przod. Klemensowi Ponce z hufca Wejherowskiego (studja w seminarjum duchownem), (uchw. N. z dnia 2.X.1923 r.).

139. 3. ZMIANA REGULAMINU KOMISJI OSOBOWEJ G. K.

Naczelnictwo Z. H. P. zmienia punkt 5 regulaminu Komisji Osobowej, ogłoszonego w zbiorze

„Rozkazy” i Okólniki N. Z. H. P.“ L. 17 z dnia 30.IV.1922 r. Zał. do Rozkazu N.Z.H.P. L. 12 z 27.VI.1922.

„Komisja Osobowa opinuje: a) Kandydatury na instruktorów(rki) i kandydatów(cki) na instruktorów harcerskich, motywując w protokole ewentualne odrzucenie kandydatury, b) wnioski i prośby o cofnięcie nominacji i ewentualne zwolnienie ze Związku, c) wnioski dla Rad Odznak Honorowych,* d) inne sprawy przekazane przez Naczelniczkę względnie Naczelnika Gł. Kwatery ewentualnie na wniosek kierowniczkę lub kierownika Wydziału Osobowego G. K.”

Punkt 4-ty tegoż regulaminu uzupełnia się „uwagą”: nieusprawiedliwiona nieobecność na 2 z rzędu zebraniach powoduje automatyczne zwolnienie z obowiązków członka Komisji Osobowej (uchw. N. z dnia 2.X.1923 r.).

140. 4. PEŁNOMOCNICTWA WIZYTATORÓW HARCERSKICH.

Wobec powtarzania się wypadków podawania się za wizytatorów harcerskich oszustów, nadużywających dobrej sławy Harcerstwa dla niegodziwych zysków, Naczelnictwo:

a) raz jeszcze przypomina, że wizytatorzy (wizytatorki) harcerscy winni posiadać przy sobie legitymację, wystawioną przez odpowiednią władzę z jej pieczęcią. Legitymacja ma być zaopatrzona w opieczętowaną fotografię, albo też zawierać dopisek: „ważna z książką służbową № . . . .”, przyczem książka służbowa musi posiadać fotografię.

*) Według ostatniej uchwały R. N. Komisja Osobowa przygotowuje wnioski o odznaczeniach honorowych dla Rady Naczelnej. (Red.).

b) zarządza: instruktorzy i wizytatorzy harcercy (instruktorki i wizytatorki), zjawiający się w jakiegokolwiek instytucji harcercy lub w jej sprawach występujący, obowiązani są osobom, do których się zwracają, o ile im nie są osobiście dobrze znani, bez żądania tych osób z własnej inicjatywy okazywać odpowiednie legitymacje.

c) zarządza: pieczęcie i blankiety listowe Zarządów i Komend harcercy winny się znajdować pod zamknięciem w przechowaniu przewodniczących i komendantów lub sekretarzy i przybocznych.

141. 5. WNIOSKI NOMINACYJNE.

W ostatnim czasie przedstawiono do mianowania instruktorami, cały szereg osób, które swymi kwalifikacjami nie odpowiadają zupełnie stawianym wymaganiom. Wobec tego Naczelnictwo poleca Zarządom Oddziałów i Komendom przy przedstawianiu wniosków stosować się ściśle do instrukcyj, regulujących mianowanie instruktorów (Ogólny Regul. Wewnętrzny Z.H.P. Okólnik

ROZKAZ NACZELNICTWA Z. H. P. L. 20 z dnia 2 listopada 1923 roku.

144. 1. NACZELNICTWO Z. H. P.

a) Naczelnictwo Z. H. P. powołuje od dnia 1 listopada 1923 r. na stanowisko Naczelniczki Głównej Kwatery Żeńskiej dhnę ph. Helenę Sako-wiczównę, kooptując ją równocześnie do Naczel-nictwa.

b) Naczelnictwo Z. H. P. zwalnia z dniem 1 listopada 1923 r. na własną prośbę z obowiązków Naczelniczki Głównej Kwatery Żeńskiej dh. ph. Zofję Wocalewską.

c) Naczelnictwo Z. H. P. mianuje z dniem 18.X.1923 r. Zastępcą Naczelnika Głównej Kwatery Męskiej dh. ph. Adolfa Heidricha, Kierownika Wydziału Organizacyjnego G. K. M. (uchwała Nacz. z dnia 18.X.1923 r.

d) Naczelnictwo Z. H. P. zwalnia z dniem 1.XI.1923 r. na własną prośbę z obowiązków Zastępcy Naczelnika G. K. M. dh. ph. Tadeusza Maresza, wyrażając mu podziękowanie za sumienną i owocną pracę na tem stanowisku (uchw. Nacz. z dnia 1.XI.1923 r.).

145. 2. ZARZĄDY ODDZIAŁÓW.

a) Białystok. Naczelnictwo Z. H. P. przekształca z dniem 18.X.1923 r. Komisję Organizacyjną Z. O. Białostockiego na Tymczasowy Z. O. Białostockiego w składzie: Przewodn. — Kurator Okręgu Szkolnego Białostockiego — dh. Ignacy Pytlakowski. Wice-Przewodn. — prezydent miasta dh. Bolesław Szymański oraz Komendant P. K. U. dh. pułkownik Zienkiewicz. Skarbnik — dyrektor Pol. Lloyd dh. Kazimierz Turski. Sekretarz — refer. Oświaty

N. Z. H. P. L. 17 z dn. 30.VI.21 r. rozkaz N. Z. H. P. L. 12 z dn. 27.VII.21 r. i inne).

Nie wypełnianie niezbędnych wymagań powoduje przewlekłą korespondencję i opóźnia mianowania.

142. 6. SPRAWY WYDAWNICZE.

Harc mistrz. Naczelnictwo Z. H. P. uchwała z dnia 2.X.23 r. postanawia z dniem 1-go stycznia 1924 r. przejść bezpośrednio redakcję i administrację „Harc mistrza” i wydawać go łącznie z „Wiadomościami Urzędowymi” pod redakcją druha Stanisława Sedlaczka.

143. 7. OSTRZEŻENIE.

Naczelnictwo Z. H. P. ostrzega przed jakimś Władysławem Kupiczem byłym Sekretarzem Komendy Hufca Chełmskiego. Kupicz wydalony został w roku 1922 ze Związku Harcerstwa Polskiego za nadużycia natury finansowej, Wice-Przewodniczący Z.H.P. (—) St. Sedlaczek. Sekret. Generalny Z.H.P. (—) Ignacy Wołkowicz.

pozaszkolnej Kuratorjum O. S. dh. Janina Kormornicka. Komendant Okręgu Męskiego dh. ph. Alfred Niwiński. Komendantka Okr. Żeńskiego dhna ph. Aleksandra Ciechanowiczówna oraz porucznik Marjan Krawczyk. Referent Kół Przyjaciół Harcerstwa — dyrektor Semin. Naucz. dh. Turkowski. Członkowie Zarządu: dh. Ks. dr. St. Hałko — dyrektor Państw. Gimn. Męskiego; dh. B. Bednarski — notariusz. dh. J. Czalkowski — Dyrektor Banku Przemysłowego. dh. W. Antonowicz — sekretarz osobisty Wojewody. dh. dr. Kałuski — naczelnik Wydziału Apropowizacyjnego w Województwie. (uchw. Nacz. z dnia 18.X.23 r.):

b) Brześć. Naczelnictwo Z. H. P. zatwierdza na rok 1923-24 następujący skład Zarządu Oddziału Brzeskiego Z. H. P. (uchw. Nacz. z dnia 1.XI.23 r.): Przewodniczący — Dh. plk. Bieńkiewicz Wacław. Zastępca I. — dh. Kurator Wolbek Kazimierz. Zastępca II. — dh. Ksiądz Fabjan Szczerbicki Komendant Chor. M. Sekretarz — dh. dyrektor Ignacy Borysiewicz. Zastępca — p. Helena Garnyszowa. Referat. K. P. H. — p. Jadwiga Kozłowska. Ref. St. H. — dh. plk. Gorski. Ref. Szkół Powszechnych p. Helena Parymonczówna. Ref. Wychow. fizycz. p. Helena Zajdlówna. Ref. Wychow. fizycz. dh. kpt Szczepanowski. Skarbnik — dh. p. Tajszerski K. Komendantka Ch. Ż. — druha Seweryna Chełchowska. Sąd Harcerski: dh. p. Dyr. Pęski, dh. p. Wojewódzki i dhna Janina Mościcka.

c) Lublin. Naczelnictwo zatwierdziło na wniosek Z. O. Lubelskiego Druha por. Zygmunta Kosiora na stanow. przedstaw. Z. O. Lubelskiego

przy D. O. K. Nr. 11 Lublin. (uchw. Nacz. z dnia 18.X.23 r.).

146. 3. KOMENDY CHORAĞWI

a) Lublin. Naczelnictwo Z. H. P. mianuje z dniem 1.XI.1923 r. Komendantką Chor. Lubelskiej Żeńskiej Druhnę ph. Różę Bleszyńską (uchw. N. z dnia 1.XI.1923 r.) i zwalnia na własną prośbę z obowiązków Kom. Chor. Żeńskiej Lubelskiej Druhnę Zofję Naramowską.

b) Łuck. Naczelnictwo Z. H. P. mianuje z dniem 1.XI.1923 r. Komendantką Chorağwi Łuckiej Żeńskiej Druhnę Marję Skorupską i zwalnia na własną prośbę z obowiązków Komendantki Chorağwi Woł. Żeńskiej Druhnę Zofję Podhorską (uchw. Naczeln. z dnia 1.XI.1923 r.).

c) Warszawa. Naczelnictwo Z. H. P. rozkazem L. 18 z dnia 19.IX.1923 r. wystosowanym do Komendy Chorağwi Warsz. Męsk. zwolniło dha ph. Ignacego Wądołkowskiego na własną prośbę z obowiązków Komendanta tejże Chorağwi. Naczelnictwo Z. H. P. mianuje z dniem 18.X.1923 r. Komendantem Chorağwi Warszaw. Męskiej druha ph. Tadeusza Maresza. (uchw. Nacz. z dnia 18.X.1923 r.).

d) Lwów. Naczelnictwo Z. H. P. zatwierdza następujący skład Komendy Chorağwi Lwowskiej Męskiej: (uchw. Nacz. z dnia 1.XI.1923) Komendant Chor. dh. ph. Karol Stojanowski. Kapelan — Ks. Dr. Gerard Szmyd. Kierownik I Wydziału

— dh. przod. Jan Terpiłowski z prawem podpisu za Komendanta Chorağwi. Kierownik II Wydz. — dh. przod. Józef Opacki. Kierownik III Wydz. — dh. Jerzy Morawicki. Kierownik IV Wydz. — dh. drzod. Tadeusz Mul.

147. 4. ULGI W PRZEJAZDACH KOLEJOWYCH.

Ministerstwo Kolei Żelaznych ogłosiło w Dz. Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 1923 r. Nr. 63 poz. 494 rozporządzenie w sprawie 33% zniżki ceny biletów III klasy dla instruktorów i zawodników organizacji przysposobienia wojskowego w czasie przejazdów kolejowych w grupach nie niższych niż 30 osób.

W związku z powyższym Naczelnictwo stwierdza na zasadzie informacji otrzymanych obecnie od Ministerstwa Kolei Żelaznych, że dawne rozporządzenie ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z 1923 r. Nr. 31 poz. 193 w sprawie 50% zniżki cen biletów dla uczestników wycieczek harcerskich w grupach nie niższych niż 10 osób, pozostaje nadal w mocy i nie jest bynajmniej anulowane, lub zmienione rozporządzeniem ogłoszonym w Nr. 63 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej poz. 494, które dotyczy różnych organizacji przysposobienia wojskowego.

Wice-Przew. Z. H. P. (—) *Stanisław Sedlaczek*.
Sekret Generalny Z. H. P. (—) *Ignacy Wołkowicz*.

LIST OKÓLNY NACZELNICTWA Z. H. P. L. 9 z dnia 10 listopada 1923 r.

XVI ZJAZD NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ w WARSZAWIE.

W dniu 3 i 4 listopada odbył się w Warszawie XVI Zjazd Naczelnej Rady Harcerskiej pod przewodnictwem druha Ks. Jana Mauersbergera (później dha R. Bnińskiego i dha Stanisława Sedlaczka) w obecności członków N. R. H. druhen i druhow: Mieczysława Chmielewskiego, Kuratora Bernarda Chrzanowskiego, Stanisławy Czajkowskiej, Henryka Glassa, Ks. Dr. Jana Mauersbergera, Tadeusza Maresza, Wacława Niklewicza, Piotra Olewińskiego, Gen. Aleksandra Osieńskiego, por. Józefa Ratajczaka, Janusza Rudnickiego, Heleny Sakowiczówny, Stanisława Sedlaczka, Dr. Tadeusza Strumiłły, Ks. Fabjana Szczerbickiego, kpt. Ignacego Wądołkowskiego, Zofji Wocalewskiej, Ignacego Wołkowicza, oraz następujących przedstawicieli Z. O.: Warszawskiego — dh. Józefa Karśnickiego, Poznańskiego — dh. Romana Bnińskiego, Lwowskiego — dha por. Stanisława Sieleckiego; Lubelskiego — dha Kazimierza Grochowkiego; Łuckiego — dha Ks. Antoniego Pierzchały; Sosnowieckiego — dha Ks. Józefa Sobczyńskiego; Włocławskiego — dha Ks. Antoniego Bogdańskiego; Wileńskiego — dha Jana Grabowskiego. W obradach wzięli ponadto udział: Delegat Ministerstwa Spraw Wojskowych p. mjr. A. Minkowski i Na-

czelna Inspektorka Harcerska Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego dhna Marja Wocalewska.

Nieobecność swą usprawiedliwili: druhowie Stanisław Ciechanowski, sędzia Tadeusz Kamiński, Władysława Martynowiczówna, Władysław Nekrasz i por. Wincenty Wierzejewski.

148. I. USTĄPIENIE PRZEWODNICZĄCEGO ZWIĄZKU.

a) Naczelna Rada Harcerska przyjęła do wiadomości rezygnację dha Dr. Jana Mauersbergera ze stanowiska Przewodniczącego Związku Harcerstwa Polskiego i wybrała go trzecim wiceprzewodniczącym Z. H. P.

II. WYBÓR PRZEWODNICZĄCEGO Z. H. P.

b) Naczelna Rada Harcerska wybrała Przewodniczącym Z. H. P. dha Dra Tadeusza Strumiłłę.

III. SPRAWY OSOBOWE NACZELNEJ RADY HARCERSKIEJ.

c) Naczelna Rada Harcerska przyjęła do

wiadomości ustąpienie drużny Zofji Wocalewskiej ze stanowiska Naczelniczki G. K. Ż.

d) Naczelna Rada Harcerska wybrała drużnę Helenę Sakowiczównę na stanowisko Naczelniczki Głównej Kwatery Żeńskiej.

e) Naczelna Rada Harcerska wybrała dha Ignacego Wołkowicza Sekretarzem Generalnym Z. H. P., kooptując go do swego składu.

149. IV. ZATARGI NA TLE HONOROWYM MIĘDZYCZŁONKAMI Z. H. P.

N. R. H. uchwaliła:

„Naczelna Rada Harcerska w poczuciu chrześcijańskiego charakteru Związku potępia obyczaj pojedynkowania się i uznaje, że pojedynki pomiędzy harcerzami i wogóle członkami Z. H. P. są niedopuszczalne. Przekraczający ten zakaz będą pociągani do odpowiedzialności organizacyjnej.

Nieporozumienia i zatargi pomiędzy członkami Z. H. P., o ile nie dadzą się załatwić w drodze braterskiego porozumienia stron, winny być załatwiane przez oddanie sprawy do rozstrzygnięcia sądowni honorowemu harcerskiemu.

W razie gdyby arbitrzy stron nie mogli zgodzić się na superarbitra wyznaczony przez sąd Oddziału lub Naczelny Honorowy Sąd Harcerski o ile chodzi o członków władz naczelnych.”

Uchwała ta obowiązuje z chwilą ogłoszenia.

150. V. RADA ODZNACZEŃ.

Naczelna Rada Harcerska unieważniła uchwałę Naczelnictwa powziętą z upoważnienia N. R. H. w dniu 4.XII.1921, o utworzeniu Rady Odznaczeń. Odznaczenia Harcerskie będzie nadawać w przyszłości Rada Naczelna.

Wnioski w sprawie odznaczeń będą przygotowywać pod względem formalnym Komisje Osobowe Głównych Kwater.

Do przeprowadzenia odpowiednich zmian Regulaminu Odznak Honorowych upoważnia Rada Naczelnictwo.

151. VI. SPRAWY SKARBOWE.

1. Stwierdzając potrzebę zasilenia skarbu

ROZKAZ NACZELNICTWA ZWIĄZKU HARCERSTWA POLSKIEGO L. 21 z dn. 20.XI.23.

INSTRUKCJA W SPRAWIE OPŁAT CZŁONKÓW Z. H. P.

I. Na podstawie uchwały XVI Zjazdu Naczelnej Rady Harcerskiej Naczelnictwo ustala sposoby i wysokość opłat członków Z. H. P. Jednocześnie tracą moc rozkazy poprzednie w tej sprawie.

II. Młodzież harcerska płaci na rzecz Związku poglówne w wysokości ustalonej corocznie przez Naczelną Radę (statut VII par. 30). Poglówne aż do odwołania wynosi 24 grosze rocznie, płatne z góry przy wpisie drużyny, albo

Naczelnictwa i uznając system dotychczasowego płacenia w markach polskich za niewystarczający, N. R. H. upoważniła Naczelnictwo do wyznaczenia wysokości składek opartej na stałym mierniku.

2. Naczelna Rada Harcerska usilnie zaleca członkom Z. H. P. rozpowszechnianie i propagowanie znaczków harcerskich (marek) przez rozprzedaż ich i nalepianie na korespondencję do władz harcerskich i prywatnych.

152. VII. SPRAWY WEWNĘTRZNE N. R. H.

1. Program prac N. R. H.: postanowiono, że porządek dzienny obrad najbliższego Zjazdu N. R. H., który odbędzie się w dniach 3 i 4 lutego 1924 r. obejmować będzie następujące sprawy: 1) Działalność Oddziałów (sprawozdania, dyskusja, uzgodnienie organizacji wewnętrznej, podział terytorjalny), 2) Sprawozdanie roczne Naczelnictwa, 3) Harcerstwo — rodzina — szkoła, 4) Sprawy bieżące i wolne wnioski.

2) N. R. H. postanowiła, że członkowie jej są obowiązani do prenumerowania „Wiadomości Urzędowych” i „Harmistrza”.

3) Naczelna Rada Harcerska przekazała Naczelnictwu sprawę zmian regulaminu wewnętrznego Naczelnictwa i Głównych Kwater Związku Harcerstwa Polskiego do ostatecznego załatwienia.

4) Inne sprawy załatwione na XVI Zjeździe N. R. H. Naczelna Rada Harcerska a) wysłuchała i przyjęła do wiadomości protokoły z XIV i XV Zjazdów N. R. H., b) przyjęła do wiadomości krótkie informacje z pracy męskiej od 1.IV. do 1.X. 1923 r. i program prac G.K.M. na 1923-24 r. c) Naczelna Rada Harcerska przyjęła do wiadomości informacje, dotyczące Zjazdu delegatów Kół Starszego Harcerstwa, który się odbył w Warszawie w dniach 1 i 2 listopada. d) Naczelna Rada Harcerska rozważała szczegółowo sprawy dotyczące programu skarbowego, współpracy z Biurem Międzynarodowym Skautów Katolickich oraz ogólnie sprawy Złotu narodowego i międzynarodowego w 1924 r.

Wice-Przew. (—) *Stanisław Sedlaczek.*

Sekret. Generalny Z. H. P. (—) *Ignacy Wołkowicz.*

w ratach. Poglówne płacą wszyscy członkowie drużyn (ochotnicy i wilczęta również). Zebrane poglówne należy przesłać do przełożonego Zarządu Oddziału Z. H. P.

O ile drużynowy nie może ściągnąć składek od członków drużyny, winien postarać się o uzyskanie funduszy inną drogą np. przez urządzenie przedsiębiorstwa, przez zaciągnięcie pożyczki w Kole Przyjaciół i t. p., ale swój obowiązek musi wypełnić.

W przyszłości poglówne będzie ściągane przez nalepianie znaczków harcerskich w książce służbowej.

III. Członkowie czynni (harc mistrze i harc mistrzynie, podharc mistrze i podharc mistrzyni, oraz przodownicy i przodownice) płacą: 1) wpisowe w wysokości 2 zł. p. jednorazowo, składkę roczną — 2 zł. p. (można płacić w czterech ratach kwartalnych). Opłata liczy się za ten rok harc erski, w którym nastąpiło mianowanie podharc m. (przodownikiem). Wpłacać należy bezpośrednio do kasy Naczelnictwa Z. H. P., konto Pocztowej Kasy Oszczędności 1550 (notując na odcinku czeku: wpisowe, składka podharc mistrza, przodownika, imię, nazwisko, dokładny adres, za rok . . . .). Nieuregulowanie zaległych składek przed 1.I.24. będzie powodem pozbawienia praw członka (statut —paragraf 13).

IV. Członkowie współdziałający płacą: 1) wpisowe w wysokości 1 zł. p. jednorazowo na rzecz Związku do rozporządzenia Naczelnictwa, 2) składkę roczną w wysokości co najmniej 2. zł. p. według deklaracji przy wpisie na rzecz koła. Opłata liczy się za ten rok harc erski, w którym nastąpiło przyjęcie do Koła. Wpłacać należy do kasy odnośnego Koła Przyjaciół w ratach ustalonych przy deklaracji. Wpisowe przesyła Zarząd Koła do Zarządu Oddziału na rachunek Naczelnictwa. Pierwszą ratę przy wpisie, następne w miarę przybywania nowych członków.

V. Starsi harc erze i harc erki płacą wpisowe na rzecz Związku jednorazowo w wysokości 1 zł. p. i składkę roczną 2 zł. p. na rzecz Koła (można wpłacać w ratach kwartalnych). Wpłacać należy do kasy odnośnego Koła Starszego Harcerstwa. Kwoty, wpływające z wpisowego, przesyła się jak wskazano w punkcie poprzednim.

VI. Osoby prawne, związki, zrzeszenia, instytucje samorządowe i t. p. opłacają wpisowe i składki w wysokości: wpisowe co najmniej 5 zł. p. i składkę roczną nie mniej 20 zł. p. z góry na rzecz Związku do kasy Naczelnictwa.

VII. Poglówne i składki za rok 1923 dotąd nie opłacone, należy ściągnąć i wpłacić w/g nowych norm, ustalonych w tym rozkazie.

VIII. Opłaty wpisowe. Przy wpisie do Związku Harcerstwa Polskiego wpisowe płacą: 1) drużyny—5 zł. p. 2) Koła Starszego Harcerstwa — 5 zł. p. 3) Koła Przyjaciół Harcerstwa—10 zł. p. Wpisowe należy wpłacać wprost do kasy Naczelnictwa, (można płacić w ratach kwartalnych z góry).

XI. Drużyny, Koła Starszego Harcers wa, Koła Przyjaciół płacą 10% od wszystkich swoich stałych dochodów, także od składek członków, corocznie po zamknięciu bilansu, od niestałych—każdorazowo po odebraniu danej sumy do kasy Zarządu Oddziału, o ile nie są jeszcze zorganizowane w Oddziały —do Kasy Naczelnictwa.

X. Zarządy Oddziałów płacą 10% od wszystkich swoich dochodów do kasy Naczelnictwa (statut, paragraf 30 p. 1.)

XI. Zebrania ogólne Oddziałów, Kół Przyjaciół i Kół Starszych Harcerzy i innych instytucyj harc erskich mogą nakładać na swych członków większe opłaty od wyżej wymienionych, w każdym razie zawsze 10% idzie do kasy Naczelnictwa (od Oddziałów, lub do Kasy Oddziału — od drużyn i kół podległych).

XII. Corocznie do dnia 1-go lutego należy sporządzić zestawienie rachunkowe za ubiegły rok kalendarzowy (statut paragraf 18), nadesłać do Naczelnictwa odpis zestawienia wraz z przypadającym procentem.

XIII. Zarządy Kół Przyjaciół i Koła Starszego Harcerstwa przy wysyłaniu delegatów na Zjazdy Oddziałów i Zjazdy Walne Z.H.P. winny zaopatrzyć ich odpisem kwitów zapłaconych składek Koła do Zarządu Oddziału ewent. do Naczelnictwa. Zarządy Oddziałów są obowiązane wpłacać pogłówne młodzieży oraz inne opłaty, wpływające do nich na rzecz Naczelnictwa zaraz po otrzymaniu ich do kasy Naczelnictwa (konto P. K. O. 1550) najpóźniej jednak w ciągu tygodnia. Pozatem do czasu ustalenia się waluty polskiej należy wszystkie sumy większe od 1-go złotego, należne Naczelnictwu lub Zarządom Oddziałów przesyłać natychmiast, nie czekając terminów wyznaczonych.

XIV. Przesyłając jakiegokolwiek kwoty należy równocześnie wysłać list wyjaśniający, oraz na odcinku przekazu zaznaczyć kto i na jaki cel przesyła. Naczelnictwo stale otrzymuje przesyłki pieniężne bez wskazania nadawcy i celu.

XV. Do dnia 31 grudnia r. b. złoty polski należy liczyć w/g urzędowego kursu giełdy warszawskiej, obowiązującego w dniu wpłaty dla 6% bonów złotych.

Wice-Przew. Z. H. P. (—) *St. Sedlaczek.*
w/z. Skarbnik. (—) *B. Domosławski.*

Od Redakcji.

Uchwałą Naczelnictwa z dnia 2 października 1923 r. zostało postanowione przeniesienie „Harc mistrza“ do Warszawy i połączenie go z „Wiadomościami Urzędowymi“ pod redakcją St. Sedlaczka. Czasopismo „Harc mistrz“ i „Wiadomości Urzędowe Naczelnictwa Z. H. P.“ będą zatem od 1 stycznia 1924 r. wychodziły łącznie,

w nakładzie Centralnej Komisji Dostaw Harcerskich, jako miesięcznik.

Oprócz niniejszego, wydamy jeszcze jeden numer „Wiadomości Urzędowych“; wspólny numer styczniowy pragniemy wydać przed Bożem Narodzeniem.

W dwóch ostatnich numerach, czyniąc zadość stwierdzonym potrzebom, oprócz części obowiązującej wprowadzamy artykuły i kronikę.

WSKAZÓWKI DLA HARCMISTRZÓW

podług: R. Baden-Powella „Aids to scoutmastership” *) w tłumaczeniu W. Wasilewskiej, i innych źródeł opracował Stanisław Sedlaczek.

(Wszelkie prawa zastrzeżone w szczególności prawo przedruku.)

I. Z PRZEDMOWY.

„Skauting nie jest abstrakcyjną ani trudną wiedzą: jest to raczej wesoła gra, jeśli patrzycie nań w właściwym świetle. Jednocześnie ma on wartość wychowawczą, a także — jak miłośnicy — przynosi korzyść temu, który daje, jak temu, który dar otrzymuje.

„Nazwa „skauting” oznacza system wychowania obywatelskiego chłopców i dziewcząt za pomocą gier. Jest on uzupełnieniem bardziej scholastycznego kształcenia w szkołach.

„Dziewczęta zasługują w tej chwili na szczególną uwagę, jeśli bowiem matki narodu będą dobrimi obywatelkami i kobietami z charakterem, pótrafią postarać się o to, by ich synowie nie mieli braków w tym względzie. Tak, jak rzeczy stoją, ćwiczenie jest niezbędne dla obu płci, przeprowadza się je w organizacjach chłopców-skautów i dziewcząt-przodowniczek**). Zasady są te same dla obu ruchów; jedynie w szczegółach działalności są różnice”.

Rozczarujesz się, jeżeli się spodziewasz, że ci wskażemy krok po kroku wytkniętą drogę do osiągnięcia kompletnej wiedzy w dziedzinie skautingu. Zamierzamy ustanowić w charakterze rad tylko zasadniczy kierunek, który uznaliśmy za słuszny i podać argumenty za nim.

„Człowiek więcej serca wkłada w wprowadzenie w życie jakichś wskazań, jeżeli rozumie ich cel”.

Tak więc większość tego, co będziemy pisali, dotyczyć będzie raczej rozważań nad przedmiotem, nad istotą poszczególnych kroków, niż samych ich szczegółów. Szczegóły mogą być dopełnione przez każdego kształcącego się samodzielnie, zależnie od jego pomysłowości, a w zgodzie z miejscowymi warunkami pracy.

II. WSTĘP.

Przedmiot naszych rozważań.

„Wydaje się że hasłem naszych dni — zarówno dla narodu jak dla jednostki — jest *Selbst ueber alles*. „W dół wszystko — ja w górę”.

*) Aids to scoutmastership, a handbook for scoutmasters on the theory of scout training, by Sir Robert Baden-Powell, Chief Scout; Herbert Jenkins Limited, London 1920, str. 127, 145×86. W cudzysłowach przekład Baden-Powella, zresztą streszczenie; uzupełnienia zaznaczone w tekście.

***) W Polsce zarówno żeńskie, jak i męskie drużyny należą do jednego Związku Harcerstwa P., którego dwie Główne Kwatery odpowiednio kierują temi dwoma działami pracy wychowawczej.

„Wstrząśnienia wojenne otworzyły nam oczy na wiele dziwnych rzeczy. Niewielu z nas zdawało sobie sprawę z tego, co wojna potem wykazała, jak cienki jest pokost cywilizacji na głębiach zwierzęcych skłonności. Wśród brutalności ludzi, którzy wszędzie chępliwi się swą wyższą kulturą, wśród wściekłego szalu bolszewickiego, wśród braku wszelkiego chrześcijańskiego względu na bliźnich u ludzi dążących do osiągnięcia swych celów, majątku lub władzy, — innemi słowy pośród wszechświatowego tryumfu *s a m o l u b s t w a*, każdy, chociaż z rozpaczą, musi zaznaczyć upadek wpływu religii na kierunek, wpływu wychowania na równowagę czynów ludzkich.

„Równocześnie jednak mamy i pocieszającą stronę obrazu tam, gdzie wśród mężczyzn świata widzimy przykłady cudownego ducha poświęcenia się i nadludzkiej wytrzymałości i pogardy śmierci.

„Uwzględniając elementy naturalne, w ten sposób przedstawione, zarówno dobre jak i złe, moglibyśmy z pewnością opanować największe zło, przeciwstawiają mu dobro najwyższe.”

KOŚCIÓŁ A WYCHOWANIE.

„W naszym kraju” — pisze Baden-Powell „zdaliśmy sobie sprawę z naszych moralnych, materialnych i fizycznych braków i z tego w jaki sposób możemy, jeżeli zechcemy, zaradzić wadom narodowym. Czy skorzystamy z doświadczeń wojny i podniesiemy nasze wychowanie oraz wpływ religii na taki poziom, by mogły one zadośćuczynić wymaganiom dni dzisiejszych — to już inna sprawa.

„Nowe rozporządzenia w sprawie wychowania*), zmieniające godziny w programach, nowe rubryki, oparte na literze jakichś starych instrukcyj, mogą jedynie porysować powierzchnię, gdy tymczasem potrzeba przeorać grunt głęboko, by zniszczyć chwasty i uzyskać zdrowy plon.

„Czy nie potrzeba nam dzisiaj świeżego i szerszego zainteresowania ze strony powag zarówno Kościoła, jak Państwa i Szkoły oraz praktycznego poznania potrzeb dnia dzisiejszego?

*) Baden-Powell ma tu na myśli t. zw. Fisher Education Act, czyli angielską ustawę (Bill) o wychowaniu, uchwaloną w r. 1918, pod wpływem doświadczeń wojennych: odbiły się w niej dążności do narodowego systemu szkolnego, „całe znaczenie rasy zawisło od urządzeń wychowawczych”. Główną zasadę stanowi rozciągnięcie obowiązków szkolnego poza 14 rok życia dzieci, do 17-18 r. Ustawa nakłada na rady miejskie i rady hrabstw obowiązek organizowania także szkół uzupełniających. Pracodawcy są obowiązani uwalniać młodzież od zajęć na 2 godziny nauki i 2 godz. na przygotowanie lekcji.

Czy nie dałoby się zastosować lekarstwa bardziej zgodnego z współczesnym duchem wolności, czegoś w rodzaju prawdziwego wychowania, polegającego na rozwijaniu od wewnątrz, ze strony danego osobnika, szczerego pragnienia pracy nad sobą — w miejsce zwyczajnego dziś narzucania masom zzewnątrz automatycznego nauczania.”

SKAUTING.

„W każdym razie z wielkiem zadowoleniem możemy stwierdzić, że doświadczenia wojenne nie wymagają większych zmian w celach naszych i metodach, a jeszcze większą zachętą jest stwierdzenie tego, że nie tylko u nas w Wielkiej Brytanii, ale także w większości innych cywilizowanych krajów, wychowawcy i inni zwracają się do naszego systemu, jako do środka zapomocą którego można praktycznie zaradzić choćby niektórym, z wyżej wskazanych niedomagań.

Naszem więc zadaniem jest rozwinąć nasze środki w ten sposób, aby móc odpowiedzieć nadziejom w czas pokładanym.”

— Jednym z najważniejszych środków pogłębienia i rozszerzenia ruchu jest podniesienie poziomu i wyrobienie starszyny harcerskiej i pozyskanie nowych dzielnych i wytrwałych instruktorów. Zadanie wyrobienia starszyny jest bardzo trudne, a myśl utworzenia ogniska wyszkolenia instruktorów wymaga wielkich wysiłków, aby mogła być urzeczywistniona. Zanim więc za lat kilka czy parę zdobędziemy się na harcerski odpowiednik angielskiego Gilwell Parku, w jakiejś okolicy pod Warszawą, zanim powtórzymy próbę kursu korespondencyjnego, chcemy około Wiadomości Urzędowych i około Harcmistrza skupić wszystkich, mogących się przyczynić do podniesienia poziomu naszego grona instruktorskiego. Oprócz systematycznie podawanych ustępów z Baden-Powella „Aids to scoutmastership” będziemy starali się dostarczać możliwie wielu praktycznych

wskazań do pracy w drużynach, chcielibyśmy też od drużynowych i osób pracujących bezpośrednio z młodzieżą otrzymywać wiele uwag i informacji o własnych ich doświadczeniach. Doskonałym wzorem może tu być „Harcerstwo na wsi” — wspomnienia nauczycielki druhnny M. Mańkowskiej, ogłoszone w „Kalendarzu Harcerskim” na r. 1924.

Tymi materiałami uzupełnimy z jednej, a przygotujemy z drugiej strony letnie nasze obozy instruktorskie.

A) POMYŚL I ZANOTUJ SOBIE I.

1. Jakie najważniejsze myśli znajdujesz w przeczytanym ustępie?
2. Jak ci się przedstawia skauting w tem scharakteryzowaniu?
3. Czy u nas wojna wpłynęła na zmianę celów Harcerstwa?

B) PRZECZYTAJ I.

1. *A. Mańkowski*, Jak skauści pracują, Kraków 1914. Gebetner, str. 194 do 256 (życiorys Baden-Powella. Jak organizacja wzrastała).
2. *St. Sedlaczek*, Twórca Skautingu (Kalendarz Harcerski 1924 r. str. 51 — 57).
3. *Br. Bouffal*, Boy Scouts, Indjanizm w wychowaniu, Warsz. 1912, Gebetner.
4. *Sedlaczek*. — Kilka myśli o zadaniach harcerstwa, Warszawa 1919.
5. *H. Glass*, Gawędy z drużynowym Warszawa 1923, Książn. Harc. i Fiz. str. 7 — 19.

C. PO PRZECZYTANIU I, 1, 2, 3, POMYŚL I ZANOTUJ SOBIE II:

4. Skąd czerpie Baden-Powell pomysły składające się na system skautowy?
5. Jakie odpowiadające temu źródła pomysłów i środków byłyby właściwe dla Harcerstwa?

D. PO PRZECZYTANIU I 4, 5 WRÓĆ DO TEMATU I 1, 2, 3.

6. Krytycznie oceń wszystko co czytałeś, postaraj się, jeżeli już pracujesz w Harcerstwie, podać własne ujęcie celów Harcerstwa.

KURSY INSTRUKTORSKIE MĘSKIE 1923 r.

W roku bieżącym przed wakacjami zgłosiły do Naczelnictwa próśby o pozwolenie na organizowanie Kursów następujące Komendy Chor.: Krakowska, Lubelska, Lwowska, Łódzka, Poznańska, Sosnowiecka, Warszawska i Włocławska. Do próśb tych Naczeln. się przychyliło i zezwoliło na organizowanie kursów instruktorskich. Na tem jednak nie kończyły się zamiary Komend i Głównej Kwatery co do kształcenia instruktorów i ich zastępców, gdyż jeszcze Chorągiew Brzeska i Okręg Toruński zgłosiły kursy dla drużynowych, a Główna Kwatera Męska zapowiedziała zorganizowanie kursu o wyższym niż dotychczasowe kursy poziomie, przeznaczonym w pierwszym rzędzie dla Komendantów Chorągwi i Okręgów.

Zamierzenia te prawie w całej rozciągłości zostały wykonane. Kursy wszystkie, z wyjątkiem kursu Chorągwi Lubelskiej, który z powodu braku funduszków został odwołany, doszły do skutku; trudno dziś tylko przesądzić, które z nich zostaną uznane przez Naczelnictwo za kursy instruktorskie, gdyż jeszcze nie wszystkie Komendy nadesłały raporty, a nie można się opierać wyłącznie na raportach z objazdów, odbytych przez instruktorów Naczelnictwa i Głównej Kwatery. Dałoby to jednostronne i niepełne przedstawienie akcji kursowej, chociażby dlatego, że instruktorzy ci tylko w ciągu bardzo krótkiego stosunkowo czasu (2-3 dni) na kursach przebywać mogli.

Pomimo tego już teraz można pewne ogólne wnioski z tegorocznej akcji kursowej wyciągnąć. Przedewszystkiem należy podkreślić pewne-

go rodzaju ignorancję zarządzeń Naczelnictwa przez poszczególne Komendy Chorągwi, w pierwszym rzędzie nie przysyłanie swoich przedstawicieli na Wyższy Kurs urządzony przez G.K.M. Załedwie 6 (na ogólną liczbę 17) komend (Białystok, Lublin, Łódź, Radom, Sosnowiec, Włocławek) przez swoich komendantów lub członków komend brało w nim udział. Oprócz tego było jeszcze moc odchyłeń o obowiązujących norm, ustalonych przez Naczelnictwo, dość, że wymienię tylko niestosowanie systemu zastępowego i przekroczenia liczby 40 uczestników. Odbiło się to ujemnie na wynikach poszczególnych kursów, co sami komendanci stwierdzili.

Wielką pomoc w organizowaniu kursów okazały w roku bieżącym, jak w poprzednich, władze wojskowe, dostarczając namiotów, sprzętów obozowych, żywności i instruktorów do prowadzenia przysposobienia wojskowego. Doświadczenie tegoroczne okazało jednak, że bardzo trudne jest prowadzenie przysposobienia wojskowego razem z harcerskim kształceniem instruktorów.

Wszystkie kursy tegoroczne, z wyjątkiem kursu Chorągwi Sosnowieckiej, odbyły się pod namiotami. Należy to specjalnie podkreślić jako objaw niezmiernie dodatni.

Ogółem na 10 tegorocznych kursach było około 500 uczestników w wieku od 15-60 lat. Przeciętny czas trwania kursu—1 miesiąc. Przez próbę instruktorską przeszło 72-ch kandydatów, a 31 druhom zaliczono kurs jako próbę instruktorską. Mamy więc około 100 nowych kandydatów na instruktorów. To są wyniki tegorocznej akcji kursowej.

A. Heidrich.

PRZYPOMNIENIE W SPRAWIE RAPORTÓW.*)

Główna Kwatera Męska przypomina o raportach, które w niżej podanych terminach powinny być wysłane, a których G. K. przeważnie jeszcze nie otrzymała.

Drużyna: 1—5 października wysyła raport powakacyjny w 2 egzemplarzach przez Komendę Hufca do Komendy Chorągwi.

Hufiec: 1—10 października wysyła raport powakacyjny w 2-ch egzemplarzach do Komendy Chorągwi.

Chorągiew: 10 października wysyła półroczne sprawozdanie z przysposobienia wojskowego młodzieży do G. K., przesyłając odpis przez Zarząd Oddziału do D.O.K. 1 listopada wysyła 1) powakacyjny raport wraz z raportami

powakacyjnymi drużyn i hufców do G.K., 2) sprawozdanie z akcji kolonijnej do G.K. (dla celów wojskowych), przesyłając odpis przez Zarząd Oddziału do D.O.K.

W dalszym ciągu przypominamy o najbliższych terminach raportowych:

Drużyna: 1—5 grudnia wysyła raport miesięczny do Komendy Hufca. 1—5 stycznia wysyła raport miesięczny do Komendy Hufca, 1—5 stycznia wysyła raport roczny w 2-ch egzemplarzach przez Komendy Hufca do Komendy Chorągwi.

Hufiec: 5—10 stycznia wysyła raport roczny w 2-ch egzemplarzach do Komendy Chorągwi, 5—10 stycznia wysyła raporty roczne drużyn do Komendy Chorągwi.

Chorągiew: w Lutym wysyła raport roczny do Głównej Kwatery, w Lutym wysyła raporty roczne drużyn wraz ze stanem liczbowym i roczne raporty hufców do Głównej Kwatery.

KRONIKA.

Objęcie Przewodnictwa Z. H. P. przez Druha D-ra Tadeusza Strumiłłę, docenta Uniwersytetu Lubelskiego, nastąpiło dnia 18.XI b.r. na specjalnem zebraniu Naczelnictwa. W przemówieniu podkreślił druh przewodniczący konieczność zgodnej współpracy wszystkich, opartej na wzajemnem zaufaniu — celem zarówno dalszej budowy treści i wartości wewnętrznej Harcerstwa, jak i organizacyjnej budowy Związku. Współpracę ogromnie ułatwi możliwie bliskie współzycie starszyny harcerskiej, jaknajczęstsze stykanie się i obcowanie z sobą, także na gruncie towarzyskim, członków władz naczelnych i działaczy harcerskich w innych dziedzinach pracy. W szczególności kontakt stały między członkami i współpracownikami Naczelnictwa, a pracownikami Zarządu Oddziału Warszawskiego należy wzmocnić i podtrzymywać.

Dla pogłębienia wartości wewnętrznej Harcerstwa uważa druh przewodniczący za szczególnie ważne podniesienie życia duchowego i religijnego. Jednym ze środków będzie wprowadzenie zwyczaju stałych nabożeństw harcerskich, w których powinni uczestniczyć — bez żadnego przymusu naturalnie, — zarówno starsi pracownicy harcerscy, jak młodzież, nie mająca w danym dniu nabożeństwa szkolnego. Krótkie, harcerskie nauki, połączone z nabożeństwami, wzmogą ich wartość.

Sprawą opieki religijnej — dodajemy od siebie — ma się zająć ks. wiceprzewodniczący Jan Mauersberger.

Za najważniejsze sprawy aktualne, którymi musi się zająć Naczelnictwo w najbliższym czasie, uważa druh Strumiłło: ustalenie podstaw maturalnych Związku przez zorganizowanie Komitetu Popierania Harcerstwa przy Naczelnictwie oraz organizację Zlotu Narodowego 1924 r.

*) Przypomnienie raportowe nadesłała G.K.M. — Redakcja ze swej strony zaznacza, że podobnie i żeńskie drużyny, hufce i chorągwie obowiązane są przysyłać swe raporty w tych samych terminach. (Red.).

Prócz zebrania Naczelnictwa odbyła się krótka odprawa współpracowników Głównej Kwatery Męskiej i człon. Komendy Chorągwi Warszawskiej, oraz odprawa kierowniczek wydziałów Głównej Kwatery Żeńskiej. Druh przewodniczący przedstawił i tam myśli zasadnicze wyżej streszczone—bardzo mocno podkreślał, że nie na nim i nie na N. Z. H. P. tylko, ale przede wszystkim na współpracy całej starszyny opierać się będzie rozwój Związku.

Popołudniu tego dnia odbyło się zebranie towarzyskie w mieszkaniu drużny Marji Wocławskiej. Spędzono kilka godzin na rozmowie głównie na temat, jak zadośćuczynić dzisiejszym potrzebom pracy wewnętrznej, od początku Harcerstwa uznawanej za najistotniejszą część jego, a tak słusznie wysuniętej przez druha Strumiłłę na pierwsze miejsce aktualnych rozważań.

Co się robi w sprawie Złotu. Oprócz podanych na początku niniejszego numeru rozkazów złotych—jest już opracowany projekt rozkazu o konkursach i zawodach przedzłotowych i złotych.

Zapewne w najbliższym czasie będzie projekt ten zatwierdzony przez miarodajne działy Naczelnictwa, tak, że będzie się mógł ukazać już w najbliższym numerze W. U., a w każdym razie w numerze styczniowym.

Została utworzona komisja Organizacyjna Głównego Komitetu Złotu, na razie w składzie przedstawicieli działów Naczelnictwa, pod przewodnictwem druha gen. Aleksandra Osirskiego. W najbliższych tygodniach skład komisji będzie uzupełniony osobami, uproszonymi do objęcia poszczególnych wydziałów Komitetu Złotowego, poczem zostanie zwołane organizacyjne zebranie Komitetu.

Zebrania Naczelnictwa odbywają się pierwszej niedzieli po piętnastym każdego miesiąca.

Zebrań N. W okresie powakacyjnym, to jest od dnia 11 września 1923 r. do dnia 15 listopada r. b. Nacz. Z. H. P. odbyło 7 zebrań. Pierwsze cztery zebrania odbyte w dniach 11, 12, 14 i 18 września r. b. poświęcone były szczegółowemu omówieniu spraw dotyczących Chorągwi Warszawskiej.

Na zebraniu Nacz. w dniu 2.X. r. b. zastanawiano się szczegółowo nad programem prac Działu Wydawniczego N. Z. H. P., porządkiem obrad XVI Zjazdu N. R. H., następnie załatwiono szereg spraw osobowych, oraz zmieniono częściowo regul. Kom. Osob. Gł. Kwat. Z ważniejszych uchwał powziętych na tem zebraniu należy wymienić 1°) uchwałę w sprawie przyjęcia przez Nacz. z dniem 1.I.1924 redakcji i administr. „Harcmistra” oraz połączenie ostatniego z „Wiadomościami Urzędowymi” 2°) uchwałę upoważniającą dha Sedlaczka do zawiązania komitetu wydawniczego „Harcmistra” 3°) uchwałę w sprawie zamieszczania w „Wiadomościach Urzędowych”

poza działem urzędowym instrukcyj, wskazówek i innych materiałów programowych i organizacyjnych, a zwłaszcza instrukcyj i projektów, dotyczących zlotu narodowego w 1924, a opracowywanych nie tylko przez pracowników centrali, lecz i przez szersze grono instruktorów harcerskich. — W dziale tym poszczególne Komendy, które pragną podkreślić na zlocie indywidualność swych Chor. lub Okręgów mogą i powinny zamieszczać swe własne projekty, dotyczące zlotu narod. i wystąpienia na nim danej Chorągwi. 4°) uchwałę w sprawie przygotowania przez Główne Kwatery, w celach propagandy, informatora złotowego dla drużynowych i osób interesujących się zlotem.

Na zebraniu Nacz. w dniu 18.X.23 roku zastanawiano się nad programem Zjazdu Starsz. Harc., programem pracy, projektem wewnętrzn. regulaminu Starsz. Harcerstwa oraz regulaminem ramowym jego kół, pozatem załatwiono szereg spraw osobowych i bieżących.

Na zebraniu Nacz. w dniu 1.XI.23 wysłuchano sprawozdania z rozsprzedaży nalepek w dniu 15 sierpnia b. r., następnie zastawawiano się nad sprawą współpracy Z. H. P. z biurem międzynarodowym skautów katolickich oraz nad sprawami związanymi z organizacją Komitetu Złotowego, udziału Z. H. P. w międzynarodowej konferencji instruktorskiej i międzynarodowym zlocie w sierpniu 1924 r. — Ponadto załatwiono kilka spraw regulaminowych i osobowych.

Z ważniejszych uchwał należy wymienić 1°) uchwałę w sprawie projektowanego wysłania na zlot międzynarodowy w r. 1924, który odbędzie się pod Kopenhagą w Danji, drużyny reprezentacyjnej wraz z 6 delegatami na Konferencję międzynarodową. — Odnośny szczegółowy program przygotowań i projekty finansowe opracuje w czasie najbliższym Dział Zagraniczny. 2°) uchwałę w sprawie zaproszenia na zlot narodowy w 1924 przedstawicieli organiz. zagranicznych. 3°) uchwałę w sprawie wzięcia udziału w wystawie międzynarodowej skautowej, która zorganizowana zostanie w czasie zlotu międzynarodowego w Kopenhadze.

SPRAWY SKARBU NACZELNICTWA.

Na listopadowym Zjeździe Naczelnej Rady skarbnik Związku, dh. Wacław Niklewicz złożył sprawozdanie rachunkowe za czas od 1.I do 30.IX.1923 r. Mianowicie w dochodach było (w markach polskich).

I. DOCHODY WŁASNE: 10,264.525, na co złożyły się:

1) Składki członków czynnych (patrz niżej)	2.213.665.—
2) Poglówne młodzieży	1.359.660.—
3) Dziesięcina Zarz. Oddział.	1.891.200.—
4) Wpłacone przez C. K. D. H.	4.800.000.—

II. ZASIŁKI PAŃSTWOWE:

1) M. Spraw Wojskowych	96.676.705.—
2) M. Spraw Zagranicznych	2.500.000.—

III. OFIARY:

1) Różni	12.803.520.23
2) „Tydzień Harcerski” (patrz niżej)	25.327.083.—

IV. WIERZYCIELE i DŁUŻNICY:

1) „Kurs Korespondencyjny”	207.000.—
2) Różni	508.380.—

V. RÓŻNE:

1) Na Sprawozdanie N. R. H.	291.400.—

Razem w dochodach	148.578.613.23
-------------------	----------------

W ROZCHODACH:

I. Pracownicy stali	88.811.910.—
II. Wizytacje i Zjazdy	8.375.690.—
III. Kancelarja	7.118.950.—
IV. Wydawnictwa i Propaganda	6.198.175.—
V. Ognisko Wyszkozenia Instr. z tego	5.238.020.—
1) Kursa	2.998.020.—
2) Biblioteka	750.000.—
3) Przyb. sport.	1.000.000.—
4) Kurs Koresp.	290.000.—
5) Pomoce nauk	200.000.—
VI. Drużyny Polskie Zagranicą	12.420.000.—
VII. Różne i nieprzewidziane	2.722.380.—

Razem w rozchodach	130.885.125.—
--------------------	---------------

Pozostało na 1.X.1923 r.	17.693.488.23
--------------------------	---------------

W sprawozdaniu tem nie uwzględniono w przychodach sumy 90.253.500.—, która wpłynęła z rozsprzedaży nalepek harcerskich w sierpniu b. r., zorganizowanej przez Centralną Komisję Dostaw Harcerskich. Kwota ta będzie rachunkowo przeprowadzona przez księgi N. w czwartym kwartale, gotówkę ulokowano w towarach, celem zabezpieczenia od spadku waluty.

Co wpłynęło z Tygodnia Harcerskiego do dnia 15.XI.23 r.

Zarząd Oddział Wilno 100.083.— Zarz. Oddz. Lublin 2.429.000.— Zarz. Oddz. Sosnowiec 3.420.000.— Zarz. Oddz. Łódź 31.000.000.— Zarz. Oddz. Brześć n/B. 18.284.340.— Kom. Okr. M. Radom 8.970.000.— Kom. Okr. Ż. Radom 2.520.000.— Kom. Okr. M. Kielce 17.000.000.— Kom. Hufc. Ż. Częstochowa 1.668.000.— Kom. Hufc. M. Częstochowa 720.000.— Kom. Hufc. Ż. Zawiercie 1.500.000.— Druż. Harc. M. Ozorków 886.000.— **Razem 88.497.423.**

Członkowie czynni, którzy zapłacili składkę za rok 1923.

Druhny. 1. Ackermanówna 2. R. Bleszyńska 3. A. Ciechanowiczówna 4. C. Górna 5. Grodzicka 6. Hanusiakówna 7. Hubaczówna 8. H. Janczewska 9. J. Jedrychowska 10. W. Jordanówna 11. Wł. Kenizanka 12. Kirchmajerówna 13. I. Kossowska 14. Laszczówna 15. E. Lipska 16. J. Łapińska 17. O. Małkowska 18. W. Martynowiczówna 19. H. Nowicka 20. J. Paszkowska 21. Z. Przybylska 22. Rogalska 23. H. Smoluchowska 24. H. Szeferówna 25. Z. Wilczyńska 26. M. Wocalewska 27. Z. Wocalewska 28. K. Wicińska.

Druhowie 1. R. Bniński 2. Ks. A. Bogdański 3. K. Bańkowski 4. J. Bzowski 5. W. Chrzanowski 6. M. Czaj-

kowski 7. R. Daszkiewicz 8. M. Dybczyński 9. H. Glass 10. A. Heidrich 11. K. Grochowski 12. C. Hoppe 13. J. Jasiński 14. T. Kamiński 15. C. Kaczkowski 16. C. Klafkowski 17. H. Kossakowski 18. M. Kowerski 19. Leśny 20. S. Łoś 21. T. Maresz 22. Ks. J. Mauersberger 23. E. Muszalski 24. W. Niklewicz 25. W. Oledzki 26. E. Piasecki 27. A. Piotrowski 28. T. Piskorski 29. J. Podowski 30. B. Podhorski 31. Piechocki 32. W. Rudnicki 33. S. Sedlaczek 34. S. Sielecki 35. W. Sikorski 36. K. Sobański 37. Ks. J. Sobczyński 38. T. Strumiłło 39. W. Szlązak 40. Ks. T. Szczerbicki 41. M. Wasilewski 42. I. Wądołkowski 43. M. Węciawski 44. K. Woyzbun 45. Ojc. J. Woroniecki 46. A. Wrzosek 47. Ks. L. Ziemiński.

Odprawa Komendantów Chorągwi. Główna Kwatera M. zwołała do Warszawy na dzień 8 i 9 grudnia r. b. odprawę komendantów Chorągwi. Na odprawie omówione będą między innymi następujące sprawy: Kształcenie instruktorów sprawy Złotu Narodowego 1924 (referuje dh. St. Sedlaczek i dh. Grzymałowski) oraz cały szereg spraw bieżących (wpis drużyn do Z. H. P. system raportów, sprawy finansowe). Udział w odprawie winni wziąć wszyscy druchowie komendanci Chorągwi i Okręgów. Po przybyciu do Warszawy zgłosić się należy w Głównej Kwaterze, gdzie dyżurny instruktor wskaże kwaterę i miejsce obrad oraz udzieli bliższych informacji. O odprawie rozesłany był do komend Chorągwi okólnik.

Konferencja Programowa. Główna Kwatera Ż. zwołuje na okres feryj Bażego Narodzenia do Łodzi III Konferencję Programową instruktorów. Na porządek dzienny złożą się referaty: dh. J. Falkowskiej (Kształcenie charakteru), dh. A. Żółtowskiej (Gry i zabawy), dh. M. Podhorskiej (Przygotowanie kobiet go służby pomocniczej — wojskowej) oraz referat Kom. Chor. Wileńskiej (Próba drużyn). Omawiane też będą sprawy zuchów, starszych dziewcząt oraz Złotu Narodowego 1924. Jednocześnie z III Konferencją Programową odbędzie się w Łodzi odprawa Komendantek Chorągwi, Okręgów i Hufców Sam. Na porządku dziennym sprawy Złotu Narodowego oraz sprawozdanie z akcji wakacyjnej.

KOMUNIKAT ZARZĄDU C. K. D. H.

Zarząd C. K. D. H. podaje niniejszym do wiadomości środowisk, że z dniem 10 listopada r. b. wstrzymuje wydawanie towarów z C. K. D. H. na kredyt otwarty. Równocześnie postanowił zarząd C. K. D. H. udzielać kredytów na podkład wekslowy z terminem 30 dniowym w stosunku do 50% rachunku.

Przyjmowane będą jednak tylko weksle wystawione przez Zarządy Oddziałów, zarejestrowane spółdzielnie lub K. D. H., czy też inne jednostki gospodarcze odpowiedzialne finansowo.

Weksle muszą być zaopatrzone żyrem osób lub firm, któreby w razie niewypłacalności wystawców mogły pokryć zobowiązania tychże.

Komunikat niniejszy dotyczy również środowisk, które z racji urzędzonego tygodnia harcerskiego zwracają się do C. K. D. H. o udzielenie kredytów na nalepki, marki, druki i t. p.

W SPRAWIE KÓŁ PRZYJACIÓŁ.

Dział K. P. zwrócił się do poszczególnych Zarządów z prośbą o wyznaczenie Referentów K. P. H. dla porozumiewania się z Działem. Dotychczas następujące Zarządy zgłosiły swoich Referentów: 1. Z. O. Warszawa—dr. Gawłowski, 2. Z. O. Kraków—dh. Adam Szczerba—Sobieskiego 5, 3. Z. O. Lwów—Hr. Skarbkowa, 4. Z. O. Lublin—dr. Witold Klonowiecki—Ogrodowa 6 m. 6, 5. Z. O. Łódź—dr. Kazimierz Walczak, 6. Z. O. Poznań—dh. prof. Papée, 7. Z. O. Białystok—dyr. Samin naucz. p. Turkowski, 8. Z. O. Włocławek—p. Kazimierz Sołowski—ul. Św. Antoniego-dom p. Dąbrowskich, 9. Z. O. Brześć—p. Jadwiga Kozłowska—Kier. Szk. Pom.

Nie ma danych co do Z. O. Łucka, Sosnowca i Wilna.

W odpowiedzi na List okólny l. 1 w Wiadomościach Urzędowych № 6 z dnia 12.VI.22 r. Dział K. P. H. otrzymał w przeciągu trzech miesięcy bardzo mało listów.

Odpowiedź najbardziej wyczerpującą i zawierającą najdokładniejsze dane o działalności Koła i jego stosunku do Drużyny, przysłało nam Koło w Sarnach. Zamieszczamy ją w całości poniżej, jako życiowy przykład racjonalnie prowadzonej pracy Koła i zwracamy się z ponowną prośbą i wezwaniem do innych Kół, aby zechciały nam dokładnie terażniejszy stan swojej pracy przedstawić.

Stosownie do listu z dnia 12.VI. 1923 roku za L. 1 ogłoszonego w Wiadomościach Urzędowych № 6, podajemy poniżej żądane wiadomości.

1. Data powstania Koła: Koło Przyjaciół Harcerstwa w Sarnach na Polesiu powstało w dniu 26.VII. 1922 roku.

2. Obecny skład Zarządu i dokładny adres:
a) skład Komisji Rewizyjnej: p. Szczepny Poniatowski, rejent i obywatel ziemski, pan Bolesław Kassel, sekretarz sejmiku, pan Witold Habich, lekarz.

b) skład Zarządu: prezes p. Leon Domański dyrektor Oddziału Banku dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, wiceprezes p. Józef Brodowski inspektor akcyzy, skarbnik pani Zofja Romiszowska żona dyrektora Banku Kredytowego w Warszawie, sekretarz pan Witold Krajewski biuralista, członkowie ks. Mieczysław Morawiec proboszcz pp. Antonina Domańska żona dyrekt. banku dla H. i P. Józef Olechowski komisarz ziemski, adres Zarządu i Komisji Rewizyjnej: Sarny na Polesiu, Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie, Witold Krajewski.

3. Liczba członków: Koło liczy obecnie 92 członków.

4. Ustanowione przez Koło na rok bieżący składki. Walne Zgromadzenie uchwaliło składkę na I półrocze w wysokości mkp. 30.000.—, składkę na II półrocze określić ma Zarząd.

5. Dotychczasowa działalność Koła. Zarząd pracuje od dnia 1-go maja r. b. i w przeciągu tego czasu urządził zabawę ogrodową (3.VI.), która dała przeszło 5.000.000 mk. czystego zysku, który został rozdzielony na zakup książek do biblioteki harcerskiej, częściowy zakup ekwipunku polowego, wysłanie harcerzy na kursa i zakup warsztatów.

6. Zamiary i plany na przyszłość. Koło zamierza obecnie zabrać się energicznie do zdobycia większych środków finansowych, a to celem powiększenia biblioteki harcerskiej, nabycia przyrządów gimnastycznych, ekwipunku polowego, oraz zapewnienie Komendzie Hufca Harcerskiego w Sarnach wysłanie na przyszłe wakacje większej ilości harcerzy i harcerek na kursa i kolonie.

7. Stosunek Koła do Drużyn i Drużyn do Koła. Koło stara się o zbliżenie do Drużyn przez urządzanie wieczornic. Załatwia wszelkie potrzeby finansowe Drużyn, oraz daje pilne baczenie na tok pracy w Drużynach. Nominacje Drużynowych zatwierdza Koło, na skutek przedstawienia przez Komendę Hufca.

8. Stosunek Koła do szkoły i rodziny jest dobry. Dyrekcja miejscowego gimnazjum popiera wszelkie poczynania Koła na terenie szkoły, zaś Rodzice uznając potrzebę istnienia Koła dopomagają materialnie.

9. Czy Koło otacza opieką sprawności i przedsiębiorstwa harcerskie? Istniejąca przy Komendzie Hufca Komisja Dotaw otrzymuje od Koła pomoc finansową zapomocą zwrotnych pożyczek. Koło myśli nad założeniem paru warsztatów, co nawet w części zostało wykonane, gdyż Koło zakupiło warsztat introligatorski i dało fundusz obrotowy jak również wysłało przedtem 6 harcerzy na naukę introligatorstwa.

10. Stosunek Koła do wycieczek i obozów harcerskich. Koło, uznając najzupełniej dodatni wpływ wycieczek i obozów na rozwój fizyczny młodzieży, wyasygnowało w roku bieżącym żadaną przez Komendę Hufca kwotę na wyjazd harcerzy do obozów, zaś jak już wskazaliśmy w punkcie 6, stara się o zdobycie możliwie jaknajwiększych środków finansowych, aby w roku przyszłym wysłać na kolonję około 20% stanu tutejszego Hufca, a nawet chce urządzić wycieczkę krajoznawczą.

Wiadomości powyższe przesyłamy dlatego tak późno, że dopiero parę dni temu otrzymaliśmy № 6 Wiadomości Urzędowych.

Po wszelkie informacje prosimy zwracać się do Zarządu pod adresem Sarny na Polesiu, Bank dla Handlu i Przemysłu w Warszawie Oddział w Sarnach, Witold Krajewski.

Cały Związek harcerski czeka w roku 1924 egzaminu w postaci Złotu Narodowego.

Szereg prac przygotowawczych do Złotu, zdobycie możliwości wzięcia udziału w zawodach, porządne wyekwipowanie i wysłanie Drużyn na Złot, jest ściśle związane z mniej lub więcej energiczną działalnością K. P. H.

Sądzimy, że te prace przygotowawcze, wspólna ambicja Koła i Drużyny, aby się jaknajlepiej na Zlocie przedstawić, realna pomoc, jaką gorliwe Koła swoim Drużynom w tej pracy dadzą, będzie dużym krokiem naprzód we współzyciu K. P. z Drużynami, a co za tem idzie starszego społeczeństwa z młodzieżą.

Korzystając z tego, że z pewnością każde Koło, wysyłające swoją Drużynę na Złot wyśle i swoich przedstawicieli dla przyjrzenia się całości kształtowi pracy harcerskiej i jej postępowi. Dział K. P. H. rzuca projekt Zjazdu K. P. H. w czasie Złotu. Po porozumieniu się z Wydziałem K.P.H. przy Z. O. W. zostanie w najbliższym numerze Wiadomości Urzędowych ogłoszony termin i program Zjazdu z oznaczeniem terminu składania wniosków i referatów.

Prosimy usilnie wszystkie Koła o zainteresowanie swoich członków sprawą Zjazdu, o przedyskutowanie w swoim łonie wszystkich spraw,

jakie Koła uważają za ważne w swoim stosunku do Harcerstwa i o przygotowanie referatów i wniosków.

Sądzimy że praca Kół na całym terenie Polski dostatecznie się rozwinęła, aby się wspólnie nad jej dalszym rozwojem naradzić. Daje się wyczuwać potrzebę wspólnego skryształowania poglądów na rolę i zadania Kół zakreslenia szerszego programu pomocy społecznej dla Harcerstwa.

St. Czajkowska.

S. HISZPAŃSKI

SZEW C

ISTNIEJE od 1838 r.

WARSZAWA

Krak. Przedmieście 7.

TELEFON 48-02.

„POMOC SZKOLNA“ Sp. z ogr. odp.
WARSZAWA

Biuro: Hoża 40, tel. 85-34. Sklep: Krucza 19, tel. 191-32.

Warsztaty Mechan. Precezyjne: Żytnia 20.

Poleca:

KINEMATOGRAFY
LATARNIE PROJEKCYJNE I PRZEZROCZA
Własnej krajowej produkcji.
PRZYRZĄDY PSYCHOLOGICZNE
Wagi osobowe typu Fairbancs.

PRZYBORY WYCIECZKOWE:
Plecaki, Terrarja, Akwarja etc.
WSZELKIE PRZYRZĄDY FIZYCZNE:
Aparaty Morse'a, Telegr. bez drutu etc.
MAPY, GLOBUSY, TABLICE POGLĄDOWE.

NA ŻĄDANIE CENNIKI I KATALOCI.

Najlepszy podarek gwiazdkowy dla młodzieży to abonament całoroczny (Mk. 5.000.000), półroczny (2.500.000), kwartalny (1.500.000), lub miesięczny (Mk. 500.000) na

ISKRY

Ilustrowany tygodnik dla młodzieży pod red. W. KOPCZEWSKIEGO.

NAKLAD KSIĘŻNICA POLSKA

WARSZAWA, Nowy Świat 59. — LWÓW, Czarnieckiego 12.

Wydawca: Naczelnictwo Z. H. P. w osobie Stanisława SEDLACZKA. Warszawa, Al. Ujazdowska 37—12. Telefon 266-85.

Redaktor: Stanisław SEDLACZEK. Sekretarz Redakcji: Lech GRABOWSKI.

Nakład i Administracja: Warszawa, Traugutta 2, Centralna Komisja Dostaw Harcerskich, tel. 145-54; Konto P. K. O. 536.